

ערב ראש השנה, זמן להתרגשות. זמן לאיחולים, לברכות וגם להתבוננות. זמנים שנכון להתכנס פנימה, השנה יותר מתמיד נישא תפילה בכוונה גדולה "מנע מגפה מנחלתך".

לא במקרה המצווה המרכזית של החג היא : **"לשמוע!! קול שופר"...** ראש השנה נקרא יום תרועה. הלב של היום הוא תקיעת שופר, במרכז הקול הנקרא תרועה. למילה תרועה יש שלוש משמעויות בלשון הקודש : **משמעות ראשונה**, תרועה - מלשון שבירה ריסוק, אנו מנסים לשבור חומות של ניתוק, של ריחוק בין אחד לשני, בין ישראל לאביהם שבשמיים, כי אין דבר שלם מלב שבור.

המשמעות השניה – תרועה - היא רצון, "רעותא" בארמית. התרועה מזכירה לנו מה אנחנו, מי אנחנו. מה צריך להיות הרצון האמיתי שלנו. **המשמעות השלישית** של תרועה היא מלשון רעות, חברות. התרועה הפשוטה מזכירה לנו את המשותף, את המחבר, דומה מאוד לתרועה הנשמעת ביום זיכרון לחללי מערכות ישראל, שבאה להזכיר לנו שמעבר למילים ולניסוחים ולהבדלים יש רקמה פנימית עמוקה שיש בה קול אחד עמוק ומשותף, שמחבר בינינו ברעות אמיתית. אפשר לכוון ולחשוב את המחשבות הללו בזמן תקיעת שופר.

לא במקרה קול השופר - לא מתפרט למילים, לא מתפרט למעשים, קול כללי שכל אחד מאזין לו בנימי נשמתו האישית, השמיעה שאנו שומעים, לכאורה היא קול חיצוני, אולם היא הקול הכי פנימי שיש. לשמוע, להקשיב, לקחת צעד אחורה, פנימה, אל הקדש. כול השנה, אנו עוסקים בעשייה חשובה ככול שתהיה... בדיבור, בנתינה, בניסיון להתחדש ליזום, לפרוץ דרך וליצור.

בתקיעת שופר, אנחנו חוזרים למקום הטבעי, הפנימי, הטהור שנמצא בתוכנו, ואנחנו מבקשים להקשיב עצמנו. לשאיפותנו האמיתיות, למי אנחנו באמת..

איפה אנחנו, מי מולך עלינו? מה מניע את חיינו? לאן אנחנו שואפים באמת? **הרמב"ם** מגדיר מצוה זו בהלכות שופר כגזירת הכתוב, ומוסיף כי **"רמז יש בו כלומר עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם, וחפשו**

במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם. אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן....ויעזוב כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה." שכחת האמת פירושה שכחת מהות נשמתנו ומקורנו ויסוד התשובה היא חזרה להכרת האמת.

הרצ"ה כותב "שההתעוררות המוסרית מן התרדמה שהאדם שרוי בה, מופיעה מתוך שמיעת קול השופר". לכאורה אדם שנמצא במצב שמיעה הוא

פסיבי, מקבל, לעומת התוקע שהוא אקטיבי, אז כיצד השמיעה הזו גורמת להתעוררות? מסביר הרצי"ה שהשמיעה היא תכונה יסודית פנימית שלנו משורש האבות, משורש אברהם אבינו שנאמר בו, "עקב אשר שמע אברהם בקולי". דווקא מתוך הפסיביות הזו אנו מתעלים לשמוע את דבר ה'.

"ובשופר גדול ישמע" כתב הרב זווין: יש רגעים בחיי האדם, אשר השפה היותר עשירה והיותר יפה שבעולם אין בכוחה לבטא את אשר ירגיש ואת אשר יחוש אז. **ישנם רגעים בחיי האדם אשר רגשותיו נובעים אז מעמקי הנקודה הפנימית של נשמת- נשמתנו**, ובאותם רגעי הקדש אין בכוחו של האדם להוציא מפיו אפילו מילה אחת, אפילו אות אחת, המילה היותר קדושה תוכל לחלל את קדושת ההרגשה. רגעי קדש כאלה בחיינו הכללים היו לנו בעבר בזמן קבוע, אחת בשנה כשהכהן הגדול היה נכנס ביום הכיפורים לפני ולפנים, בבית קדשי הקדשים, והיה מעלה לפני כסא כבודו של יושב בסתר עליון את רחשי ליבותיהם של בית ישראל, לא היה מוציא הגה אחד וניב אחד, אפילו מילה אחת או אות אחת, ורק לאחר שיצא מקדשי הקדשים היה מתפלל "תפילה קצרה בבית החיצון". אין זכר לכל אותן התפילות והפיוטים הארוכים והמרובים של יום הכיפורים שלנו, אלא דממת קדש מוחלטת בקודשי הקדשים פנימה... ומעין קדושת אותו הרגע של כהן גדול לפני ולפנים יש לכולנו ברגע של תקיעת שופר. אף מבחינת ההלכה דומים הם שני אלה: "כיוון דלזכרון הוא כבפנים דמי". וכשם שלפני ולפנים הוא מקום העומד למעלה מעלה מ"עולם הדיבור", כך אנו מגיעים למרום פסגת אותו המקום של דממת קודש בשעת תקיעת שופר.

נחתום בסיפור על כוחה של כוונת הלב:

פעם אחת ציוה הבעל שם טוב ז"ל לבעל התוקע שילמד כוונות התקיעות. הוא כתב אותן על נייר להביט בהן בעת הסדור. בבואו לסדר התקיעות התחיל לחפש את הנייר אנה ואנה ואינו, ולא ידע מה לכווין וירע לו מאד. ויבך בכי תמרורים בלב נשבר, וסידר התקיעות פשוט בלי שום כוונות. אחר זה בא הבעש"ט ואמר לו:

הנה בהיכל המלך נמצאו חדרים והיכלות הרבה ומפתחות שונים בכל פתח ופתח, אך הכולל מכל המפתחות הוא הגרזן, שבו אפשר לפתוח כל המנעולים של כל השערים כולם. כן הכוונות הן מפתחות, לכל שער כוונה אחרת, והכולל הוא לב נשבר. כאשר ישבר אדם לבו לפני השם יתברך באמת יכול להכנס בכל השערים בהיכלות של מלך מלכי המלכים הקב"ה. (אור ישראל/ ש"י עגנון, ימים נוראים)

יש רגעים בחיי האדם, אשר השפה היותר עשירה והיותר יפה שבעולם אין בכוחה לבטא את אשר ירגיש ואת אשר יחוש אז. ישנם רגעים בחיי האדם

אשר רגשותיו נובעים אז מעמקי הנקודה הפנימית של נשמת- נשמתנו, ובאותם רגעי הקדש אין בכוחו של האדם להוציא מפיו אפילו מילה אחת, אפילו אות אחת, המילה היותר קדושה תוכל לחלל את קדושת ההרגשה. אנו מגיעים למרום פסגת אותו המקום של דממת קודש בשעת תקיעת שופר. יהי רצון שנזכה לשמוע קול שופרו של משיח, נזכה לשמוע קולו של כל פרט בעם ישראל וקולו של כלל ישראל, קול הקורא לעזרה, לחיבור, לחיים, לאחדות, לרפואה שלמה. בימים הללו בהם נחגוג את ראש השנה, את התפילות במנינים מצומצמים ואחרים, בימים בהם נכנס לסגר נחזק הקול הקורא לקיים באחריות מצוות "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" נקיים שיח עם תלמידנו לקראת היציאה הממושכת מכתלי ביה"ס לנצל הזמן להמשך למידה, למעשים טובים ונשמור עמם ועם בני משפחותיהם על קשר.

ובאווירת השבוע האחרון נבקש להצטרף לברכות ולתפילות בעקבות חתימת הסכם השלום עם 'איחוד האמירויות'. יש במהלך זה מענה של הקב"ה לתפילותינו בראש השנה - " וַיֵּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אֶתָּה פְּעַלְתּוּ. וַיְבִין כָּל יְצוּר כִּי אֶתָּה יְצַרְתּוּ. וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאֶפֶס: ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ. וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה".

כאנשי חינוך ועובדי ה' אנו מתמלאים שמחה מבשורת שלום ורואים בה התגשמות חזון הנביאים - " וְכִתְּבוּ חֲרָבוֹתֵיכֶם לְאֵתִים וְחַנִּיתוֹתֵיכֶם לְמַזְמְרוֹת" (ישעיהו ב' ד') - במיוחד מדויק הדבר כי אנו יודעים עד כמה יסייע השלום למיזמים חקלאיים אזוריים..

אנו רואים בצעד זה מימוש של החזון:

" וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ וּמְלָכִים לְנִגְהַ זְרֹחֲךָ" (ישעיהו ס' ג')

ומצפים כי עם ישראל יזכה להאיר ולהשכין שלום על העולם כולו עד יתקיים בנו

"בנה ביתך כבתחילה וכונן מקדשך על מכוננו" ותהיה ארץ ישראל כולה והמקדש מקום שבו תתקיים תפילת שלמה בחנוכת המקדש הראשון:

" וְגַם אֶל הַנְּכָרִי אֲשֶׁר לֹא מֵעַמְךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא מֵאַרְץ רְחוֹקָה לְמַעַן שְׁמֹךְ הַגָּדוֹל וַיֵּדֶךְ הַחֲזָקָה וַיִּזְרַעֲךָ הַנְּטוּיָהּ וּבָאוּ וְהִתְפַּלְּלוּ אֶל הַבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שְׁבִתְךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנְּכָרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת שְׁמֹךְ וְלִירְאָה אֶתְךָ כְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל וְלִדְעַת כִּי שְׁמֹךְ נִקְרָא עַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בְּנִיתִי" (דברי הימים ב' ו' לב)

נאחל לכולנו, עם כל בית ישראל:

לשנה טובה ומתוקה נכתב ונחתם לחיים טובים ולשלום, לחיים של בריאות טובה שלווה השקט ובטח.

שושנה נגר